

SEKTÖRLERARASI ÇOCUK KURULU TOPLANTI TUTANAĞI

19 Şubat 2013 / 09.30-14.00

Ankara

Türkiye Cumhuriyeti ve UNICEF işbirliğinde yürütülen 2011-2015 Ülke Programı Eylem Planı kapsamında ara dönem değerlendirmesi yapmak üzere 19 Şubat 2013 tarihinde Dedeman Otel'de Sektörlerarası Çocuk Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kalkınma Bakanlığı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü Yılmaz TUNA başkanlık etmiştir.

Sn. TUNA konuşmasında genel olarak Ülke Programı, Eylem Planı, Sektörlerarası Çocuk Kurulu ile ülkemizde çocuk ve gençlere yönelik son bir yılda gerçekleşen temel gelişmelere, Türkiye ve UNICEF arasındaki teknik işbirliği faaliyetlerine dair özet bilgilere yer vermiştir. TBMM Çocuk Hakları Komitesi Başkanı Sn. Türkan DAĞOĞLU'nun ülkemizdeki çocukların temel sorunlardan bahsettiği konuşmasının ardından UNICEF Türkiye Temsilcisi Sn. Ayman ABULABAN'da Türkiye'deki çocuk ve kadınlara ilişkin mevcut duruma, UNICEF-Türkiye ortaklığı çerçevesinde gerçekleştirilen çalışmalara ve ara dönem değerlendirme sürecine değindiği bir sunuş yapmıştır.

Açılış konuşmalarından sonra Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ve Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifhaneleri Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Kalkınma Bakanlığı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü temsilcileri tarafından eğitim, sağlık, çocuk koruma ve sosyal politika ana başlıklarında sunuşlar yapılmıştır. Sunuşlar sırasında program ortaklarının güncellenmiş 2013 Yılı Çalışma Planlarına ve Ülke Programı Eylem Planında öngörülen değişikliklere de yer verilmiştir.

Sunuşların tamamlanmasından sonra ilgili sektörlerin katkıları ile sosyo-ekonomik gelişmeler, yeni ortaya çıkan zorluklar ve fırsatlar, ülke öncelikleri, politikalar ve stratejiler çerçevesinde ülke programı kapsamında elde edilen deneyimler, programın uygulamasından elde edilen sonuç ve başarılar çocuklara yönelik politika ve programları iyileştirmek üzere değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda aşağıdaki görüşler bildirilmiştir;

- Eğitim Reformu Girişimi temsilcisi Işık TÜZÜN: ortaöğretimdeki çocukların sesini daha çok duyurabileceği bir sistemin gerekliliğini, okul ortamlarının okullaşma oranları kadar önemli olduğunu, bu açıdan okullardaki kalite standartlarının belirlenmesinde olumlu bir gelişme yaşandığını belirtmiştir. Okulöncesi eğitimde 48-66 ay hedefinin belirlenmiş olmasının önemli olduğunu ancak bu kademedeki eğitimin hala ücretli olmasının dezavantajlı kesimlerin erişimi açısından önemli bir engel oluşturduğunu, ailelerin bilinçli ve istekli olsalar dahi ücret nedeniyle çocuklarını okula gönderemediklerini, okulöncesi eğitimin ücretsiz hale getirilmesinin gerektiğini, okulöncesi dönemde 5 yaşta ulaşılması gereken yaklaşık 20.000 engelli çocuk olduğunu ancak okullarda 588 çocuğun kayıtlı olduğunu, iller arasındaki farklılıklara ve dezavantajlı gruplara yönelik alternatiflerin değerlendirilebileceğini ifade etmiştir. Kaynaştırma eğitimine yönelik olarak ilk ve ortaöğretimde fiziki altyapı eksiklikleri, öğretmenlerin bilgi düzeylerinin yetersizliği, öğretmenlerin tutumlarının genelde isteksiz olması diğer yandan okullara yetki ve sorumluluk devrine yönelik çalışmalara okullara destek planlarının da eşlik etmesi gerektiğini vurgulamıştır.

- İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Necmettin KILIÇ, sokak çocuklarının önemli bir konu olduğunu, bu alanda kurumlar arası işbirliğinin artırılmasının ve program çerçevesinde önceliklendirilmesinin yararlı olacağını ve bu çocuklara özel bir program oluşturulabileceğini dile getirmiştir.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Proje ve Koordinasyon Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin AKALIN, Bakanlık olarak dezavantajlılara yönelik çalışmalara öncelik verdiklerini, Spor Yoluyla Sosyal Uyum Projesi kapsamında dezavantajlı gençlere yönelik eğitsel, mekânsal destek sağladıklarını ve toplumla bütünleşmelerine katkıda bulduklarını, farklı kurumlarca yürütölen faaliyetlerin ise sistematik olarak yürütölmesinin daha olumlu sonuçlar doğuracağını ifade etmiştir.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Şener ULUDAĞ, sokaktaki çocuklara yönelik 44 adet gezici ekipleri olduğunu, bu ekiplere Emniyet Genel Müdürlüğünün destek verdiğini, ekiplerin tespite yönelik taramalar yaptıklarını ayrıca 39 Çocuk ve Gençlik Merkezinde 9.300 kayıtlı çocuğa ağırlıklı olarak gündüzlü hizmet verdiklerini belirtmiştir.
- Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneđi adına Prof. Dr. İbrahim YILDIRIM, çocuk ve gençlerin psikolojik oldukları kadar biyolojik varlıklar da olduklarını, aile-okul-çocuk-geç ilişkisinin sağlam temellere oturması ihtiyacını, ebeveyn ve öğretmen eğitimlerinde yeni bir anlayış gerektiğini, ailenin ekonomik, sosyal ve psikolojik yönlerden güçlendirilmesinin ve aileye bütüncöl yaklaşımın geliştirilmesinin, veli-öğrenci ve öğretmen-öğrenci ilişkisine yönelik eğitimlerin eğitimin ayrılmaz parçası haline gelmesinin şart olduğunu vurgulamıştır.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dezavantajlı Gruplar Dairesi Uzmanı Lütfiye KARADUMAN, 12 yıllık zorunlu eğitim süresi ile 4857 sayılı İş Kanununun 15 yaşını dolduranların çalışabilmesine imkan sunması arasında uyumsuzluk olduğunu farkında olduklarını, MEB'in kısa vadede orta öğretimde yüzde 100 okullaşma hedefi ile de uyumlu olacak şekilde bir düzenleme yapabileceklerini dile getirmiştir. Ayrıca 5 pilot ilde yürütölen çocuk işçiliği izleme birimleri kurduklarını, web tabanlı MEB ve ASPB sistemleri ile uyumlu çocuk işçiliğini izleme sistemi kurmayı planladıklarını, en dezavantajlı sokakta, sanayide ve mevsimlik tarım işlerinde çalışan çocuklara yönelik bir AB projeleri olduğunu belirtmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürü Yalçın Eraslan, yapılan çalışmalara tüm tarafların çağrıldığını ama genellikle nihai faydalanıcılar olan çocukların katılmadıklarını, mümkün olduğunca çocukların bu sistemlere dahil edilmesinin çok yararlı olacağını dile getirmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürü Funda KOCABIYIK, özellikle ERG temsilcisinin sözlerine cevap olarak 4+4+4 zorunlu temel eğitimin sekteye uğradığı ifadesinin gerçekçi olmadığını, 5 yaşta okul öncesinde yüzde 70'lere ulaşıldığını, okulöncesi eğitimin önemi konusunda bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarının devam ettiğini, MEB'in UNICEF'le yürüttüğü projeler dışında pek çok çalışmanın olduğunu, İzleme Değerlendirme Grup Başkanlıklarında düzenli izlemelerin özellikle 60-66 aylıklar içinde sürdüğünü, 12 yıllık zorunlu eğitim süresi ile özellikle 4 yaş grubunda okul öncesine yönelme oluğunu, ücretli olmasının mevcut koşullarda ülke gerçekleri ile ilişkili olduğunu, okullardaki kaynaştırma eğitimlerinin önemini ve geliştirilmesi gerektiğini, e-okul sisteminde okul öncesi verilere de ulaşılabildeği ve özellikle son bir yılda oldukça güvenilir veriler alındığını dile getirmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Genel Müdürü Mustafa BALOĐLU, Özel Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında yürütölen çalışmalara ve ihtiyaçlara değindiği konuşmasında özellikle sistem değişiklikleri sırasında değişimin

öğretmenlere de yansıtılması ihtiyacını ve öğretmen yetiştiren kurumların müfredatına bu sistem değişikliklerinin yansıtılmasının önemini vurgulamıştır.

- Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürü Funda KOCABIYIK, Kurulu bilgilendirmek amacıyla kadın tutukevlerinde anneleri yanında kalan çocukları okul öncesi eğitimden yararlandırmak üzere Adalet Bakanlığı ve MEB'in bir protokol imzaladığını, protokol kapsamında MEB'in eğitim, Adalet Bakanlığının ise çocuklarının okula getirilip-götürülmesi kısmından sorumlu olduğunu ancak bu proje kapsamında istenilen başarıya ulaşılamadığını belirtmiştir.
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdür Yardımcısı Cevat GÜL, Ceza ve Tevkifevlerinde anneleri yanında kalan 300 çocuk olduğunu bunların 200'ünün 3 yaş altı olduğunu, okul öncesi eğitime gidebilecek çocuk sayısının 100 olduğunu ancak 50 çocuğun annesinin çocukların okul öncesi eğitime gitmelerine rıza göstermediğini ve Bakanlık olarak bu durumda bir şey yapamadıklarını ifade etmiştir. Ayrıca tutuklu ve hükümlü 2000 civarında çocuk olduğunu, tutukluluk süresinin ortalama 3,5-4 ay olduğunu ancak ağır suçlarda bu sürenin arttığını, çocukların suça yönelmelerini azaltacak tedbirler alınmasının öncelikli ve önemli olduğunu ifade etmiştir.
- Türkiye İnsan Hakları Kurumu Başkanı Dr. Hikmet TÜLEN, Kurumlarının isminin 2012 yılından itibaren değiştiğini ve Kurum olarak bu alandaki çalışmalarda ortaklıklara hazır olduklarını belirtmiştir.
- Türkiye İnsan Hakları Kurumundan araştırmacı Süreyya KAVAKLI, okulöncesi eğitimin ücretli olmasının sosyal yönden dezavantajlı kesimlere ulaşma açısından bir engel teşkil ettiğini, ücretsiz olmasının ise bu kesimlere fırsat eşitliği sağlamak açısından önemli olduğunu belirtmiştir.
- Türkiye İstatistik Kurumu temsilcisi Gürbüz SOYLU, çocuklara yönelik çeşitli gösterge ve veri tabanlarının oluşturulması ihtiyacından ve buna yönelik planlamalardan bahsedildiğini, ancak söz konusu veri tabanlarının birbiriyle konuşur nitelikte olmasının ve göstergelerin Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasının önemli olduğunu vurgulamıştır.

Toplantının kapanış bölümünde Sn. Yılmaz TUNA verimli ve güzel bir toplantı olmasından dolayı tüm taraflara katılımlarından ve katkılarından dolayı teşekkür etmiş ve bir önceki toplantıda alınan karar doğrultusunda Bakanlığımız koordinasyonunda oluşturulan Sektörlerarası Çocuk Kurulunun web sayfasının (www.sck.gov.tr) açıldığının bilgisini vererek Kurumlardan gelecek görüş ve destekleri (araştırma, sunuş, proje, rapor, tutanak vb.) beklediklerini dile getirmiştir.